Желтоқсан көтерілісі

- **Желтоқсан көтерілісі — 1986 жылы**
- **17 — 18 желтоқсан аралығында Алматыда болған қазақ жастарының КСРО үкіметінің отаршылдық, әміршіл-әкімшіл жүйесіне қарсы наразылық іс-қимылдары. Бостандыққа, тәуелсіздікке ұмтылған қазақ халқы тарихындағы елеулі оқиға болып табылады.**

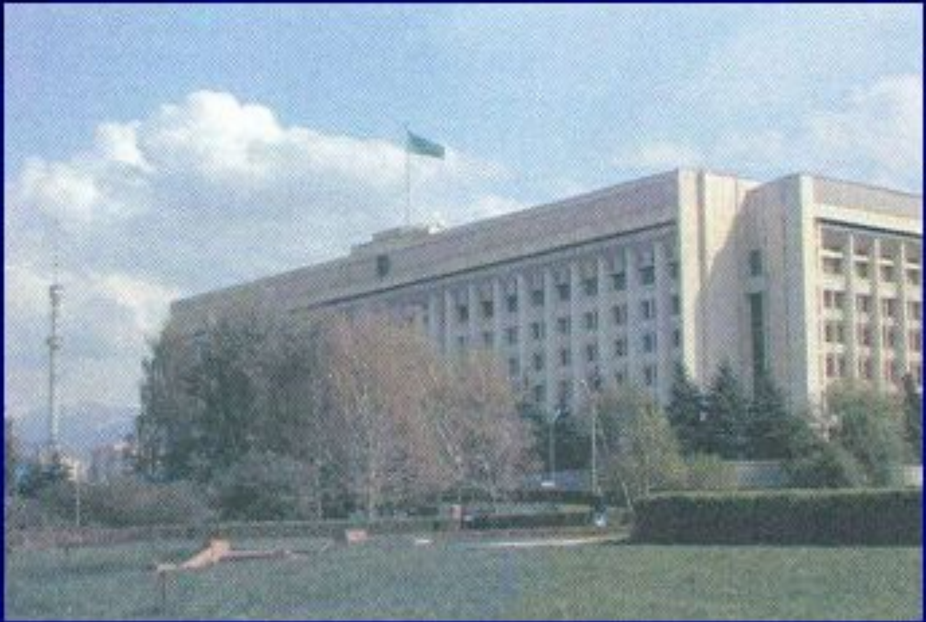

1986 жылы Алматыдағы “Желтоқсан оқиғасы ” дүниені дүр сілкіндірді.Осы жылы 16-желтоқсанда қазақ жастары шеруге шықты.

1986 жылы 16-желтоқсанда Қазақстан Компартиясы Орталық комитетінің пленумында Дінмұханбет Қонаевты зейнеткерлікке шығуына байланысты Республика Компартиясы Орталық комитетінің бірінші хатшысы міндетінен босатты,орнына орыс азаматы Колбиннің келуінде еді. Аңғал сеніммен алаңға шыққан бейкүнә қыз-жігіттер “контреволюционерлер”емес еді. Олардың ойы халықтың құқықтары мен проблемалары туралы сөз жүргізу еді. Алайда оларды қарулы, сақадай сай әскерлер қарсы алады.

Үкімет үйінде жастар шеруін қуғындау үшін астыртын жоспар құрылып жатты. Ал алаңдағы жастар жайбарақат еді, аңғал еді, алаңсыз еді. 19 желтоқсанда қалада тәртіп негізінен қалпына келтірілді. 1986 жылғы 19-25 желтоқсан. Жезқазған, Қарағанды, Павлодар, Жамбыл, Шымкент, Талдықорған, Көкшетау,Арқалық қалаларында, Шамалған, Сарыөзек поселкелерінде жекелеген бой көтерулер болды.

АЛМАТЫДАҒЫ ЖЕЛТОҚСАН ОҚИҒАСЫ

Бұрқ етті қазақ баласы,
Кеудеде өршіп наласы.
Алаңға қарай ағылды,
Таусылып барлық шарасы.

ЕЛТОҚСАНҒА – ТОЛЫҚ АҚТАУ!

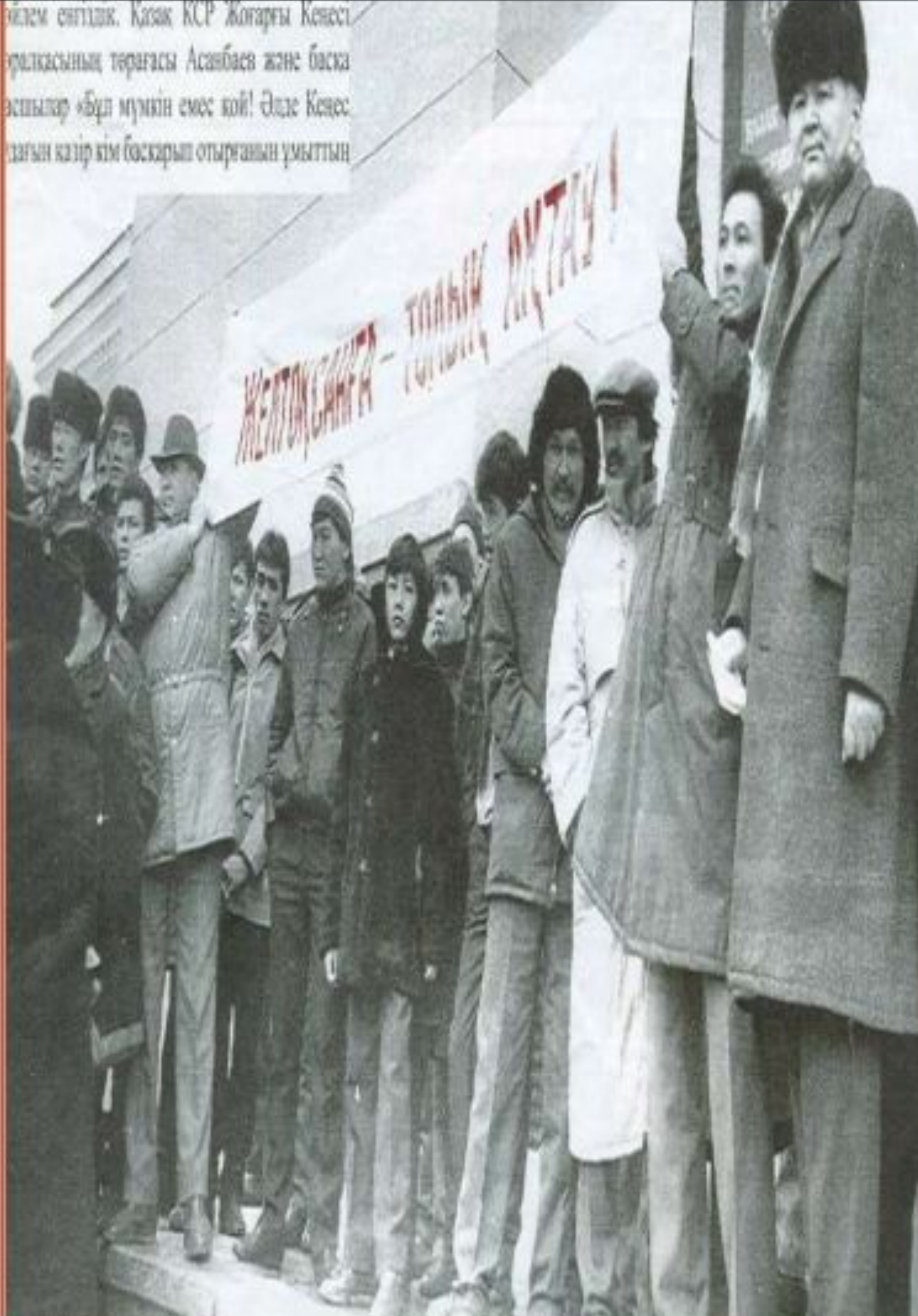
ілем енгіздік. Қазақ КСР Жоғарғы Кенес
ралкасының төрағасы Асанбаев және басқа
асшылар «Бұл мүмкін емес қой! Әлде Кенес
дағын қазір кім басқарып отырғанын ұмыттың
ЖЕЛТОҚСАНҒА – ТОЛЫҚ АҚТАУ!

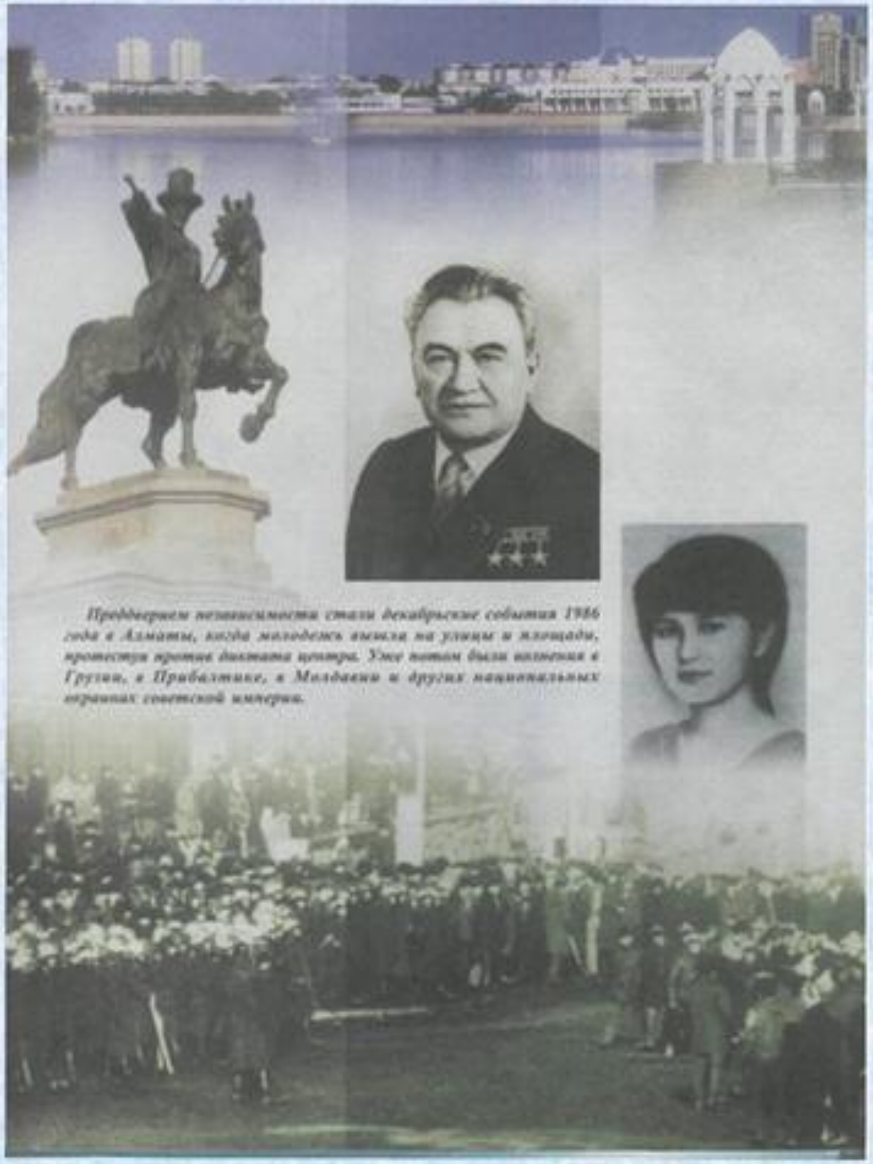

1986 жылы Алматыда болған желтоқсан оқиғасы Тәуелсіздіктің бастамасы еді. Толқулар Грузияда, Балтық елдерінде, Молдавияда жалғасын тапты.

MyShared

1990 жылы 14 мамыр күні ашаршылық акциясы болды және 18 мамыр күні барлық сотталған желтоқсаншыларды шығарып алды, тек Әбдіқұл Мырзағалисіз, оны өлім жазасына кескен болатын.

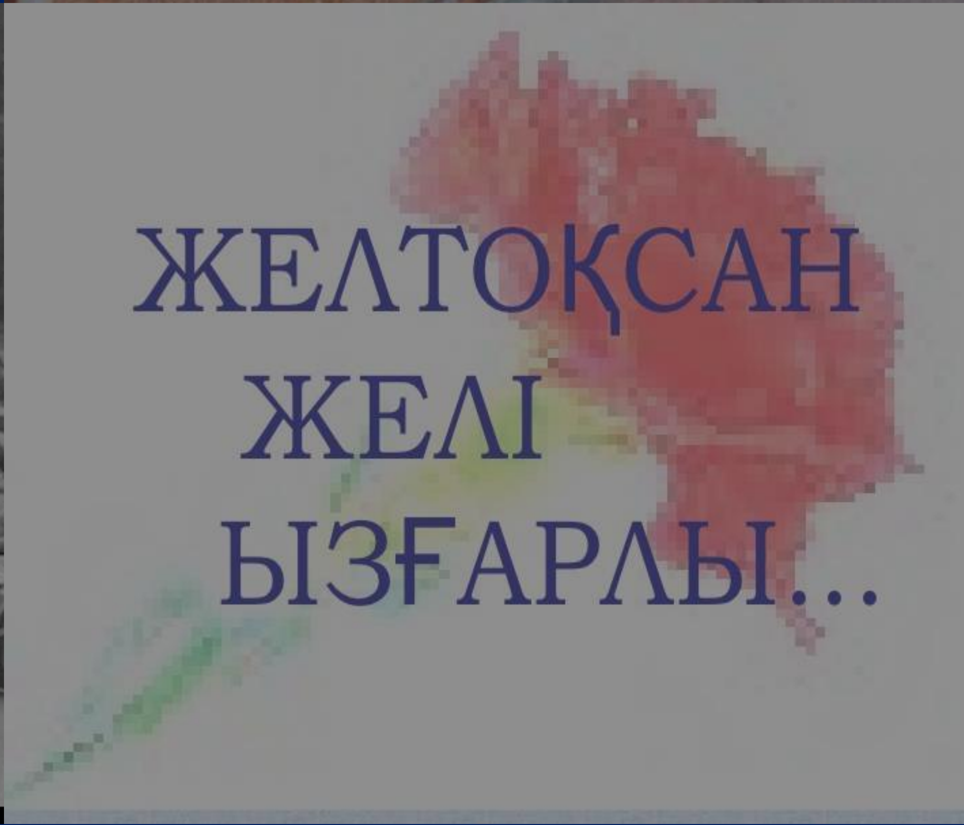

ЖЕЛТОҚСАН ҚАҺАРМАНДАРЫ
Қайрат
ысқұлбеков
Ербол
Спатаев
Ләззат
Сәбира
санда жазықсыз
ин ұл-қыздардың
хына арнаймын.
Автор

Есіңе сақта
Қайрат Рысқұлбеков-Қазақстан Республикасының тәуелсіздігі жолында мерт болған қайсар рухты қазақ

Қайсар ұлдың жан сыры

Бұл дүниедегі ең зор бақыт – еркіндік екен ғой,кім білген. Адамның бостандықтағы бір күні қапастағы бар ғұмырдан әлдеқайда қымбат екенін енді білгендеймін.Осы түрмедегі біздің күнімізді адам түгіл, итіңе бермесін.

Арман қудың ба,алдыңа қара, артыңа алаң болма!Өмірдің өткелін іздеп таптың ба,жүрексінбе,көзді жұм да қойып кет,белді шеш те, кешіп өт.

Қайраттың оқушы кезі

Қайраттың әкесі мен анасы

Қайраттың анасы

Қайраттың әскердегі кезі

Қ.Рысқұлбеков 1966жылы Жамбыл облысы Мойынқұм ауданы Көктерек ауылында дүниеге келген.

Әкесі Ноғайбай ақсақал сиыр фермасында зоотехник болып,анасы Дәметкен сауыншы болып жұмыс істеген. Отбасында 5 ұл, 3 қыз болып тәрбиеленген. Қайрат мойынқұм ауданы Көктерек ауылындағы сол кезде С.М Киров қазіргі Қ.Рысқұлбеков атындағы орта мектепті тамамдап,институтқа құжат тапсырған,оған өте алмаған. Сосын әскерге алынды.Сібірдегі Амур облысында танк бөлімшесінде қызмет етті. Сол жақта оларды Ауғанстанға да жібермек болған екен, бірақ әлдебір себептермен қалып қойыпты. Әскери қызметті атқарып келіп, 1986 жылдың күзінде Алматыдағы Сәулет-құрылыс институтына оқуға түсті. Қайраттың бойында ұлттық намыс алаулап тұратын.

www.ZHARAR.com

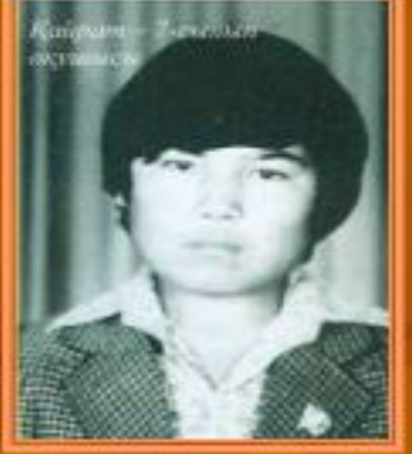

Қайрат сөйтіп 1988 жылы түрмеде белгісіз жағдайда көз жұмды.
1992 жылы Қайрат Рысқұлбеков ақталады.Сол жылы Жамбыл облы
анқұм ауданы Көктерек ауылында желтоқсан қаһарманы Қайраттың
ткіші орнатылды.1996 жылы "Халық қаһарманы"атағы берілді.
Тәуелсіздігіміз үшін мерт болған батыр ұланын мақтаныш тұтқан ту
ы да оның ерлігін мәңгілік қастерлеп өтуді парыз санап, мектептер мен
ерге, мәуелі гүлзар бақтарға Қайраттың есімін беруде.

Еліңнің сен намысы үшін
Құрбан еттің жаныңды
Мазақ етіп қорлай алмас
Ешкім сенің арыңды.

«Желтоқсан құрбандарының» бірі – Ләззат Асанова.

Алматы музыка училищесінің студенті Ләззат Асанованың өлімінің себептері де анықтаусыз қалды. Жаппай тәртіп бұзуға қатысқан деген желеумен қылмыстық іс қозғалып тынған. 16 жасар бүлдіршін қыз төбеден құлап мерт болған.

Сабира Мұхаметжанова 1985 жылы сегіз жылдық мектепті үздік бітіріп, бастауыш мектеп мұғалімдерін даярлайтын оқу орнына студент болып қабылданды. Ол Алматыдағы жастар шеруін жұдырықтай жүрегімен қолдап, Өскемен қаласының көңілі ашық, көкірегі ояу студенттерімен бірге Ушанов алаңына қарай өлең айтып, шеру тартты. Өскемен жиналысында Сабираны айыптап, тәртіпсіз деп бағалаған. Сөйтіп, албырт жас жатақхананың өзі тұратын бөлмесінің терезесінен секіріп

Мухаметжанова
Сабира
Есімбекқызы
осы колледжде оқыған.
Еліміздің бостандығы мен
Тәуелсіздігі үшін
құрбан болған
"ПҚ "Желтоқсан ақиқаты" РҚБ
2010 жыл

16 желтоқсан-Қазақстан тәуелсіздігін жариялаған күн.

25
жыл
«Қазақстан арманына
апарар жол»